

**Helsingin kaupunginmuseon lausunto Katajanokan Kanavakatu
14:ää koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta (Katajanokka
8/8189/4)**

HEL 2015-001868 T 10 03 03

Kaupunginmuseota on pyydetty antamaan lausuntonsa Katajanokalla osoitteessa Kanavakatu 14 sijaitsevaa tonttia koskevasta, 11.4.2017 päivätystä asemakaavan muutosehdotuksesta ja asemakaavaselostuksesta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Asemakaavan muutos koskee Katajanokalla Kanavakatu 14:ssä sijaitsevaa, korttelin 8189 tonttia 4, kiinteistöä ja katualuetta, joka sijoittuu Kanavakadun, Mastokadun ja Katajanokanlaiturin rajaamalle alueelle. Asemakaavan muutoksen tavoitteena on mahdollistaa liike- ja toimistorakennuksen ja kaupunkiaukion rakentaminen tontille. Tontille on tarkoitus sijoittaa myös Katajanokalle suunnitellun maanalaisen pysäköintilaitoksen sisäänajo, pystykuilut ja muut rakenteet, jotka on tarkoitus integroida suunniteltavaan uudisrakennukseen. Suunnitelman lähtökohtana on alueen kaupunkirakenteen eheyttäminen.

Kaupunginmuseo on 10.10.2016 antanut lausuntonsa Kanavakatu 14:ää koskevan asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheessa. Kyseisessä lausunnossa kaupunginmuseo korosti paikan rakentumisen vaiheita osana Katajanokan sataman historiaa. Suunnittelualue kuuluu myös Museoviraston inventoinnissa valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi (RKY 2009) arvotettuun kokonaisuuteen Katajanokan vanha osa. Osana valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita kyseinen kulttuuriympäristöinventointi osaltaan ohjaa alueen kaavoitusta ja käyttöä. Lisäksi alue sijaitsee edelleen voimassa olevassa yleiskaavassa kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi määritellyllä alueella, jota tulee kehittää siten, että sen arvot ja ominaisuudet säilyvät. Edellä mainittuun viitaten kaupunginmuseo piti tärkeänä, että myös Kanavakatu 14:n tontilla jatketaan Katajanokan satama-alueella vuosikymmeniä noudatettuja suunnitteluperiaatteita laiturinsuuntaisen sommittelun, materiaalien ja korkeuden suhteen.

Edellisessä lausunnossa kaupunginmuseo totesi, että uudisrakennuksen rakennusala tulee mahdollisimman eheän kaupunkirakenteen luomiseksi määrittää naapuritontilla sijaitsevan Suomen Elokuvasäätien

käytössä olevan kaksikerroksisen, vuodelta 1897 olevan ja sr-2-merkinnällä suojellun makasiinirakennuksen koordinaatiston ja linjojen mukaisesti. Kaupunginmuseo esitti myös, että tutkittaisiin vielä vaihtoehtoa, jossa Kanavakatu 14:n uudisrakennus jäisi edes kerrosta esitettyä matalammaksi, jolloin se paremmin ottaisi huomioon naapuruston rakennusten mittakaavan ja korkeuden. Vaikka kyseisen korttelin on alun perin täyttänyt yksi rakennus, piti kaupunginmuseo tärkeänä myös tontin luoteispäähän esitetyn näkymälinjan määrittämistä kaavaan, mikäli uudisrakennuksesta tulee selvästi naapurustoaan korkeampi. Lisäksi todettiin, että asemakaavassa tulee määritellä uudisrakennuksen julkisivujäsentelyn ja siinä käytettävät materiaalit ympäristöään kunnioittaviksi ja huomioon ottaviksi.

Esillä olevassa asemakaavan muutosehdotuksessa Kanavakatu 14:n tontti on määritelty toimitilarakentamisen korttelialueeksi KL-1. Rakennuksen tai sen osan suurin sallittu kerrosluku on viisi eli kerrosta vähemmän kuin osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheen viitesuunnitelmassa esitetty kuusi. Uudisrakennukselle on esitetty seuraavia määräyksiä, joilla pyritään varmistamaan uudisrakennuksen sopivuus ympäristöönsä: ”Rakennuksen sovittamiseen kaupunkikuvaan ja olemassa oleviin rakennuksiin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Rakennus tulee suunnitella siten, että se sijainniltaan, mittasuhteiltaan, muodoltaan, materiaaleiltaan ja väreiltään soveltuu kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön ja katutilaan. Rakennus tulee suunnitella korkeatasoisesti ja toteuttaa laadukkaasti. Rakennuksen julkisivumateriaalin tulee olla perinteisen värinen punainen, paikalla muurattu, poltettu savitiili. Rakennuksessa tulee olla tasakatto. Kattopinnan on oltava viherkattoa.” Tontin rakentamattomille osille on esitetty seuraavia määräyksiä: ”Rakentamattomat tontin osat, joita ei käytetä kulkuteinä, on istutettava puin ja pensain tai rakennettava aukoiden laatuun. Pintamateriaalien on oltava laadukkaita. Pintamateriaalivalinnoissa on huomioitava esteettömyys. Katajanokanlaiturin varren kaupunkiaukio tulee rakentaa erillisen suunnitelman mukaan korkeatasoiseksi, yhtenäiseksi ja turvalliseksi kokonaisuudeksi. Tontteja ei saa aidata.”

Edellä mainittuun viitaten kaupunginmuseo katsoo, että sen aiemassa lausunnossa esittämät huomiot on otettu huomioon. Asemakaavassa on nostettu esiin suunnittelualueen valtakunnallinen merkittävyys ja sen suunnittelulle asettamat erityisvaatimukset osana Katajanokan kulttuurihistoriallisesti huomattavan arvokasta kokonaisuutta ja sen lounaaseen ja etelään avautuvaa merellistä julkisivua. Uudisrakennuksen korkea laatu ja soveltuvuus ympäristöönsä on pyritty varmistamaan monin erilaisin kaavamääräyksin. Kaupunginmuseolla ei ole näin ollen huomautettavaa Kanavakatu 14:n asemakaavan muutosehdotukseen.

Kulttuuriympäristöyksikkö

3.7.2017

Yksikön päällikkö

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: +358931036501
anne.salminen(a)hel.fi

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Tiedoksi

Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Postiosoite

PL 4300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi

Käyntiosoite

Aleksanterinkatu 16
Helsinki
<http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmu-seo>

Puhelin

+358 9 310 36630

Faksi

+358 9 310 36664

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566